

Folkhälsomyndigheten

Vilken information bör ett protokoll i samband med ett kontrollköp av folköl, tobaksvaror, e-cigarettor och påfyllningsbehållare som innehåller nikotin innehålla?

Nedanstående är enbart förslag på vad ett protokoll kan innehålla. Det är kommunen som bestämmer vilka behov som finns. Innehållet utgår från Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (FoHMFS 2015:1) om kontrollköp av folköl, tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, ändrad och omtryckt i HSLF-FS 2020:49. Kommunen kan använda det färdiga protokollet för att dokumentera köpet samt vara ett underlag för kommunen i underrättelsen och dialogen.

Följande kan fyllas i innan kontrollköpet av kommunen

- Försäljningsstället namn
- Försäljningsställets adress
- Firmanamn (AB, HB, KB enskild firma etc.)
- Organisationsnummer/personnummer
- Namn på ansvarig för verksamheten (vid enskild firma namn på företrädaren)

Fylls i av kontrollköparen

- Datum för kontrollköpet
- Veckodag
- Tid
- Om det finns flera kassor ange vilken kassa du handlade i
- Kön på personen i kassan
- Ungefärlig ålder på personen i kassan
- Om personen i kassan bar namnbricka, skriv ner namnet
- Om du inte fick handla, precisera vilken vara det var du försökte köpa
- Om du fick handla, precisera vilken vara du fick handla
- För kommunens eventuella behov av intern redovisning ange antal, pris, varumärke samt bifoga kvittot

- Fick du någon fråga om din ålder, om du till exempel fyllt 18 år?
- Bad de dig om att visa legitimation?
- Övriga kommentarer, exempelvis om personen i kassan sa något
- Datum och namn på kontrollköparen

Fylls i av ansvarig på kommunen, underrättelse om genomfört kontrollköp

- Datum när näringsidkaren blev underrättad om kontrollköpet
- Eventuell kommentar

Vid underrättelsen till näringsidkaren tog kommunen upp följande

- Var och när kontrollköpet ägde rum
- I vilken kassa
- Resultatet av kontrollköpet
- Kontaktuppgifter till ansvarig på kommunen
- Annat

Dialogens innehåll

Om säljaren är någon annan än näringsidkaren bör kommunen inkludera näringsidkaren i dialogen. Kommunens dialog med den som lämnat varor/varorna kan innehålla följande:

- Resultatet av kontrollköpet
- Skyldigheten att förvissa sig om att folköl, tobaksvaror, e-cigarett eller påfyllningsbehållare inte säljs eller lämnas ut till någon som inte fyllt 18 år
- Det personliga straffansvaret
- Varför det finns en åldersgräns
- Svårigheter att bedöma om en kund fyllt 18 år
- Försäljningsställets rutiner för ålderskontroll
- Näringsidkaren får möjlighet att ta upp problemen med att förvissa sig om att köparen fyllt 18 år
- Försäljningsställets egenkontrollprogram
- Näringsidkarens ansvar för stöd och information till personalen om försäljning av folköl, tobaksvaror, e-cigarett eller påfyllningsbehållare
- Annat
- Datum och namn